Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Literatură maghiară
1.4 Domeniul de studii	Filologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Studii de lingvistică şi literatură maghiară / master

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**LMM1206 Interpretări diacronice. Memoria literaturii şi literatura memoriei (în limba maghiară)**							
2.2 Titularul activităţilor de curs				dr. lect. univ. Farmati Anna				
2.3 Titularul activităţilor de seminar				dr. lect. univ. Farmati Anna				
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conţinut	DSIN
							Obligativitate	Obl.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activităţi didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învăţământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuţia fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					*50*
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					*50*
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii şi eseuri					*30*
Tutoriat					*12*
Examinări					*2*
Alte activităţi.....					*0*

3.7 Total ore studiu individual	144
3.8 Total ore pe semestru	200
3.9 Numărul de credite	8

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competenţe	• Noţiuni teoretice din domeniul istoriei şi al criticii literare, al morfologiei culturii, al istoriei ideilor literare. • Noţiuni elementare de practica elaborării lucrării ştiinţifice.

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 de desfăşurare a cursului	sală de curs dotată cu tablă, calculator şi videoproiector
5.2 de desfăşurare a seminarului	• sală de curs dotată cu tablă, calculator şi videoproiector

6. Competenţe specifice acumulate

Competenţe profesionale	C4. 1cunoaşterea unor concepte fundamentale şi a unor termeni funcţionali în teoria şi în analiza literaturii înţelegerea relaţiilor şi a influenţelor dintre categoriile alteritate şi modernitate, precum şi a raporturilor dintre necesităţile istorice ale genurilor literare şi speciile: legendă, ”vita” medievală, memoar, jurnal, autobiografie, biografie, cântul istoric din perspectiva intepretării diacronice C4.1, C4.2 înţelegerea interdependenţelor dintre literatura veche şi anumite aspecte ale literaturii contemporane abilitatea de a analiza texte din literatura veche, de a interpreta intertexte, de a dezvolta un studiu sintetic şi comparativ între anumtie tipuri de texte din alteritate, de a elabora şi a argumenta o axiologie a valorilor în cadrul textelor vechi şi al anumitor opereliterare moderne sau contemporane.

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională

7. Obiectivele disciplinei (conform grilei de competențe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Cursul – ponind de la o idee similară formulată de către Florence Bouchet (*Le Moyen Âge mène à tout, à condition d'en sortir : pour une approche diachronique de la littérature médiévale)* – propune reinterpretatrea unor texte medievale sau baroce care apar în literatura sau cultura secolelor următoare. Pe lângă scopul de a oferi pucte de sprijin ecestor interpretări are și scopul de a prezenta modalități atât științifice cât și didactice prin care literatura veche (maghiară, europeană) și ultimele rezultate ale cercetărilor în domeniu pot fi diseminate eficient
7.2 Obiectivele specifice	• Descrierea si exemplificarea evoluției temelor alese în ... • Explicarea unor concepte-cheie în înțelegerea funcționării memoriei literare. • Relaționarea textelor și a contextelor diverse, capacitatea de a construi argumentat o perspectivă sintetică asupra unor opere literare înrădăcinate în cultura literară medievală sau barocă. • Abordarea din diverse perspective interpretative a problemelor memoriei literare. • Interpretarea și evaluarea critică a unor opere semnificative problematicii susnumite. • Elaborarea unui discurs oral/scris complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic, pe o temă sau alta dintre cele care fac obiectivul cercetării în cadrul disciplinei. • Utilizarea componentelor domeniului *Limbă și literatură* în deplină concordanță cu etica profesionala

8. Conţinuturi

8.1 Curs	**Metode de predare**	**Observaţii**
1. Curs introductiv, prezentarea tematicii și a bibliografiei. Concepte de bază/cuvinte cheie: memorie (literară), alteritate, modernitate, aspecte diacronice, interpretare	Prelegere, exemplificare, problematizare, dialog, întrebarea euristică.	
2. Interpretarea diacronică: literatura alterității în intertexte contemporane. Șansa eternității prin *Non omnes moriar* Concepte de bază/cuvinte cheie: eternitatea creației artistice, ars compilandi, imitatio, intertextualitate	Prelegere, exemplificare, problematizare, dialog, analiza de text.	
3. Memoria literaturii: paratexte, intertexte și archetexte. Cum funcționează? Concepte de bază/cuvinte cheie: rolul paratextului și al contextului, metode de a interpreta intertexte	Prelegere, exemplificare, problematizare, exerciţiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
4. (re)surse și/sau persistență? Amintire sau mai mult uitare? Limbajul uitării. Concepte de bază/cuvinte cheie: limbajul uitării	Prelegere, exemplificare, problematizare, exerciţiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
5. Secretele de origine medievală ale bestseller/ului	Prelegere, exemplificare, problematizare, dialog,	

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

(Harry Potter, Stăpânul inelelor etc.) Concepte de bază/cuvinte cheie: bestseller și elitism, simbolismul medieval, intenții artistice/educaționale/distractive…	întrebarea euristică, analiza de text.	
6. Legenda și antilegenda. Literatură și „fabrica de staruri” Concepte de bază/cuvinte cheie: legenda, antilegenda, motivică, stil, analogie și antiteză	Prelegere, exemplificare, problematizare, exerciţiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
7. Suprapunerea registrelor stilistice ca semn de memorie intenționată. Concepte de bază/cuvinte cheie: stilul în retorica antică și recepția ”nivelelor” de stil în diferite epoci	Prelegere, exemplificare, problematizare, exerciţiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
8. Este oare posibilă interpretarea unui text medieval în liceu? Concepte de bază/cuvinte cheie: interpretare, context, medieval, selecție, punct de vedere didactic	Prelegere, exemplificare, problematizare, exerciţiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
9. Literatura memoriei: texte memorialistice și dorința/nevoia de a aminti evenimente Concepte de bază/cuvinte cheie: istorie, specii literare specifice memoriei, romanul istoric (sau psichologic) și memoria	Prelegere, exemplificare, problematizare, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
10. Memoria ca temă și practică literară Concepte de bază/cuvinte cheie: amintirea/memoria ca temă literară / opera literară ca metodă mnemotchnică	Prelegere, exemplificare, problematizare, exerciţiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
11. Opera literară ca mediu a fenomenului social memorie-uitare Concepte de bază/cuvinte cheie: noțiuni de istoria lecturii, rolul literaturii în procesul de transmiterea memoriei	Prelegere, exemplificare, problematizare, exerciţiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
12. *Loci memoriae* și literatură. Lectura suplimentară (școlară) – care devine amintire Concepte de bază/cuvinte cheie: biografie, autobiografie, ”viața și opera”, loc memorial și ”lieu de mémoire”	Prelegere, exemplificare, problematizare, exerciţiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
13. Memoria digitală – șansele unei eternități multimediale Concepte de bază/cuvinte cheie: Timeline, FB, bloguri, baze de date, zile comemorative, ziua poeziei maghiare pe internet	Prelegere, exemplificare, problematizare, exerciţiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
14. Concluzii, recapitulări.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exerciţiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	

Bibliografie obligatorie:

1. Antik Sándor: Vizuális emlékezet és képi metaforák, Egyetemi Kiadó, 2008.

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

https://issuu.com/antiksandor/docs/antik_vizualis_emleke_es_kepi_metaf
2. Bohler, Danielle: Le temps de la mémoire: le fluxe, la rupture, l'empreinte, Bordeaux, 2006. https://books.openedition.org/pub/27721?lang=en
3. Bouchet, Florence: Le Moyen Âge mène à tout, à condition d'en sorti : pour une approche diachronique de la littérature médiévale = Perspectives Médiévaéles. d'épistémologie des langues et littératures du Moyen Age, 2015 http://peme.revues.org/7505#tocto3n8
4. Csifféry Gabriella: Documenta humana:: http://www.csiffary.extra.hu/tanulmany.htm#_ftn1
5. Erős Ferenc: Pszichoanalízis és kulturális emlékezet, 2000 Irodalmi és Társadalmi havi lap, 2009/5-6. http://ketezer.hu/2009/06/pszichoanalizis-es-kulturalis-emlekezet/
6. Farmati Anna: A kánon pereméről: dekanonizáció és újrakanonizáció, avagy régi szövegek autonóm olvasatban és diakronikus függőségben = MAGISZTER XVIII. évfolyam. 2. szám. 2020 / TÉL 28 – 34. http://padi.psiedu.ubbcluj.ro/wp-content/uploads/Magiszter-2020_2_28-34.pdf
7. Farmati Anna: Hagiografikus beszédmódok – legendakísér(l)tetek? Avagy a szakmai ártalom le- és becsapódása az írás és az olvasás folyamatába = Hermész után szabadon. Köszöntőkötet Orbán Gyöngyi tiszteletére, szerk. Berszán István, Fóris- Ferenczi Rita, Serestély Zalán, Egyetemi Műhely Kiadó – Bolyai Társaság, Kolozsvár, Egyetemi Füzetek, 2019, 41., 225–238.
8. Kőszeghy Péter: A régi magyar irodalomtörténet írása, avagy mi az „igazi irodalom" http://itk.iti.mta.hu/megjelent/2015-5/koszeghy.pdf
9. Lejeune, Philippe: Önéletírás, élettörténet, napló: válogatás írásaiból / szerk. Z. Varga Zoltán. Budapest, L'Harmattan, 2003
10. Nora, Pierre: Emlékezet és történelem között [vál., szerk. K. Horváth Zsolt]. Budapest, Napvilág, 2010. a teljes könyvet letöltöttem. http://www.aetas.hu/1999_3/99-3-10.htm
11. Végh Attila: Mnémoszüné mélységes kútja**,** Esszé az emlékezés szelleméről, http://www.kortarsonline.hu/regiweb/0706/vegh.htm
12. Vodolazkin, Eugen: The New Middle Age, First Things, August, 2016 https://www.firstthings.com/article/2016/08/the-new-middle-ages

Bibliografie recomandată:

1. Brutovszky Gabriella: A horizontok játszmája? A régi magyar irodalom megítélése és taníthatóságának problematikája = Kötél Emőke, Máthé Zsolt, Molnár Ferenc szerk., PhD konferencia. A Tudomány napja tiszteletére rendezett konferencia tanulmányaiból, Budapest, Balassi Intézet, Márton Áron Szakkollégium, 118-128. http://real-eod.mtak.hu/7623/1/2010_PHDtanulmanykotet.pdf
2. Kecskeméti Gábor: Az MTA BTK Irodalomtudományi Intézetében elkészítendő magyar irodalomtörténet megalapozása, (ItK) 118(2014)
3. Kokas Károly: Az emlékezet digitális katedrálisa, Pro Philosophia Szegediensi Alapítvány; Magyar Filozófiai Társaság; Státus Kiadó, Szeged, pp. 369-376. (2017) ISBN 978-615-5727-00-9, http://publicatio.bibl.u- szeged.hu/11433/1/Kokas_K_Az_emlekezet_digitalis_katedralisa_u.pdf
4. Ladányi-Turóczy Csilla szerk.: Kitalált középkorok – Középkor-képzeteink a romantika óta. Szerkesztette, Palimpszeszt 2008, 27. szám http://www.prae.hu/prae/palimpszeszt.php?menu_id=93&year=2008
5. Ong, Walter, J., Orality and Literacy. The Technologizing of the World, Routledge, London and New York, 2002.
6. Marosi Ernő: Művészettörténet: az emlékezés tudománya? https://mindentudas.videotorium.hu/hu/recordings/8177/muveszettortenet-az-emlekezes-tudomanya
7. Vincze Kata Zsófia: Tradíció, emlékezés, értelmezés. Az egyiptomi kivonulás-történet értelmezése a mai budapesti zsidóság vallásos jelenségeiben, Budapest, 2004. Szerk.: Horváth Réka MTA PTI Etnoregionális Kutatóközpont Munkafüzetek 94. (interneten elérhető)
8. S. Sárdi Margit: Középkori témák a folklórban és az irodalomban = Szemerkényi Ágnes: Folklór és irodalom, Budapest, Akadémiai Kiadó. 2005

8.2 Seminar		**Observaţii**
1. Prezentarea și organizarea activității Cuvinte cheie: *memorie, alteritate, valori literare și artistice, valori culturale, identitate*	Conversaţie euristică; prezentarea unor referate redactate de către studenţi; Analiza unor texte pe baza cunoştinţelor teoretice predate la curs. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări, exerciţii.	

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

2. *Ars memoriaae*: mnemotechnici și teorii Cuvinte cheie: mnemotechnică, didactică, arta, știință, metode, cultura memoriei în literatura maghiară veche	Conversaţie euristică; prezentarea unor referate redactate de către studenţi; Analiza unor texte pe baza cunoştinţelor teoretice predate la curs. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări, exerciţii.	
3. Memoria ca retorică a milostivirii în Biblie Cuvinte cheie: memoria și anamneza, limbaj biblic, cultul și cultura memoriei, influență	Conversaţie euristică; prezentarea unor referate redactate de către studenţi; Analiza unor texte pe baza cunoştinţelor teoretice predate la curs. Lucru în perechi, grupuri sau individual.	
4. Topica memoriei în *Divina commedia* Cuvinte cheie: memorie, societate, teologia salutului creștin, analogie, simbolică	Conversaţie euristică; prezentarea unor referate redactate de către studenţi; Analiza unor texte pe baza cunoştinţelor teoretice predate la curs. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări, exerciţii.	
5. Paratexte, intertexte și archetexte: aportul istoriei literare la interpretărea unor texte moderne/contemporane Cuvinte cheie: intertextualitate, entitate independentă, text medieval,	Conversaţie euristică; prezentarea unor referate redactate de către studenţi; Analiza unor texte pe baza cunoştinţelor teoretice predate la curs. Exemplificări, exerciţii.	
6. Surse și supraviețuiri. Cultură generală / cultură literară Cuvinte cheie: cultură, tradiții literare, rescrieri (réécriture), compolații, metamorfoză	Conversaţie euristică; prezentarea unor referate redactate de către studenţi; Analiza unor texte pe baza cunoştinţelor teoretice predate la curs. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări, exerciţii.	
7. Memorialistică literară și procesul de integrare a unor evenimente traumatice Cuvinte cheie: societate, individ, traumă, memorie și uitare, jurnal, memoar	Conversaţie euristică; prezentarea unor referate redactate de către studenţi; Analiza unor texte pe baza cunoştinţelor teoretice predate la curs. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări.	
8. ”sitz im Leben”-ul legendelor și antilegendelor Cuvinte cheie: context, cultură, societate, stil, (re)interpretare	Conversaţie euristică; prezentarea unor referate redactate de către studenţi; Analiza unor texte pe baza cunoştinţelor teoretice predate la curs. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări.	
9. Rolul memoriei în cultura lecturii și a creației în	Conversaţie euristică;	

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

diferite epoci literare Cuvinte cheie: lectura ca activitate socială, metaforica lecturii, lextură și personalitate	prezentarea unor referate redactate de către studenţi; Analiza unor texte pe baza cunoştinţelor teoretice predate la curs. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări, exerciţii.	
10. Istorii personale și comunitare – ficțiune Cuvinte cheie: narațiune, narator, istorisiri, ficțiune, ”memoria textelor”	Conversaţie euristică; prezentarea unor referate redactate de către studenţi; Analiza unor texte pe baza cunoştinţelor teoretice predate la curs. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări, exerciţii.	
11. Biografia autorului ca *loci memoriae* Cuvinte cheie: biografie, autobiografie, ”viața și opera”, loc memorial și ”lieu de mémoire”	Conversaţie euristică; prezentarea unor referate redactate de către studenţi.	
12. Reinterpretări – opere alese de către studenți Cuvinte cheie: text, motivică, tematică, perspectivă diacronică	Conversaţie euristică; prezentarea unor referate redactate de către studenţi; analize de texte reprezentative pentru evoluția prozei. Lucru în perechi, grupuri sau individual.	
13. Memoria digitală – generarea unor „texte comemorative” pe rețelele sociale Cuvinte cheie: Timeline, FB, bloguri, baze de date, zile comemorative, ziua poeziei maghiare pe internet	Conversaţie euristică; Analiza unor texte pe baza cunoştinţelor teoretice predate la curs. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări, exerciţii.	
14. Concluzii. Recapitulări.	Conversaţie euristică. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări, exerciţii.	

Bibliografie recomandată:

1. Kiss Farkas Gábor: *Ars memoriae a 15-16. századi Magyarországon* = Balázs Mihály és Gábor Csilla szerk., *Emlékezet és devóció a régi magyar irodalomban*, Kolozsvár, 2007, 13–42.
2. Umberto Eco: Az új középkor, Európa Könyvkiadó, Budapest, 2002,
3. Umberto Eco: Széljegyzetek a rózsa nevéhez = *A rózsa neve*, Európa Könyvkiadó, 2002
4. H. Nagy Péter: *Alternatívák*, Prae.hu, 2016, 78–110.; 185–187.
5. Genette, Gérard: Transztextualitás, Helikon, 1996/1–2., 82—90. *http://epa.oszk.hu/00000/00002/00208/pdf/EPA00002_alfold_2016_09_053-070.pdf*
6. Laurent Demanze, Gérard Macé: L'invention de la mémoire, Paris: José Corti, coll. « Les Essais », 2009, 162 p., EAN : 9782714310064 https://www.academia.edu/1278422/G%C3%A9rard_Mac%C3%A9_linvention_de_la_m%C3%A9moire (2021.03.17.)4
7. Régine Robin: Structures mémorielles, littérature et biographie: http://enquete.revues.org/document116.html (2021.03.17.)
8. Szilágyi Zsófia: *Az önéletrajzi regény módozatai*. 1977: Nádas Péter Egy családregény végehttps://irodalom.oszk.hu/villanyspenot/#!/fejezetek/0D6NjQC8QNuZ5SSw-Y2Y4A (2021.03.17.)
9. Miklya Zsolt: *Hány jelenlét tölti be ezt a pár sort. Ambroziusi himnuszalakmások KAF-átiratban = Alföld, 2016, 53–70.*
10. Visy Beatrix: „Öreg csont, ifjú csont” – a haláltánc mesterei: Weöres és Babits, Jelenkor Online
11. Weinrich, Harald: Léthé. A felejtés művészete és kritikája. Ford. Mártonffy Marcell. Atlantisz, Bp., 2002

COINCIDE CU BIBLIOGRAFIA CURSULUI DE MAI SUS

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţilor epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu Inspectoratul Școlar Județean.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- capacitate de răspuns la nivel interactiv / cunoaștere și înțelegere - stăpânirea, în sens operaţional, a limbajului de specialitate abilitatea de explicare și de interpretare - rezolvarea completă și corectă a cerințelor.	Lucrare scrisă	50%
10.5 Seminar	- lectura critică obligatorie a textelor propuse pentru discuţie şi a referinţelor critice la subiect, selectate din bibliografia critică generală a cursului, - pregătirea şi susţinerea unor intervenţii în seminar, conform planului subiacent fiecărei teme. - participarea activă la discuţii, - elaborarea de receptare critică.	Evaluarea prezentării/intervențiilor/ activității la seminar Lucrare scrisă	¼ ¼
10.6 Standard minim de performanţă			
• Studentul cunoaşte care sunt principalele concepte de critică, istorie şi teorie literară, le recunoaşte şi le defineşte corect, le foloseşte adecvat. • Limbajul de specialitate este corect utilizat.			

Data completării 2022. 03. 21.	Semnătura titularului de curs Fanta Anca	Semnătura titularului de seminar Fanta Anca
Data avizării în departament 2022. 03. 29.	Semnătura directorului de departament	
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ştampila facultăţii

ROMÂNIA MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI DIN CLUJ-NAPOCA FACULTATEA DE LITERE DECANAT